Annus XVI – Vol. XVI 5 Novembris 1924 Num. 11

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

Acta Pii PP. XI: Motu proprio, p. 417. - Constitutiones Apostolicae, p. 421. - Epistola, p. 426.

Acta SS. Congregationum: *S. Congregatio Consistorialis:* I. Decretum de finium correctione inter dioeceses de Aguascalientes et de Guadalajara, p. 429. II. Provisio Ecclesiarum, p. 430. - *S. Congregatio Concilii:* I. Decretum de coetibus catechisticis, p. 431. II. Nicosien. Optionis et electionis, p. 432. - *S. Congregatio Rituum:* I. Bellicen. Super miraculis in causa canonizationis B. Ioannis M. Vianney, p. 436. II. Super dubio de *tuto* in causa beatificationis Ven. Iosephi Cafasso, p. 439. - *S. Congregatio pro Ecclesia Orientali:* Provisio Ecclesiae, p. 442.

Acta Tribunalium: *S. R. Rota:* Neapolitana. Citatio edictalis, p. 443.

Diarium Romanae Curiae: S. Congregazione dei Riti: Congregazione Antipreparatoria. - Tribunale della S. R. Rota: Inaugurazione dell'anno giuridico. - Segreteria di Stato: Nomine, onorificenze. - Maggiordomato: Nomine. - Necrologio, p. 444-448.

ROMAE

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

MCMXXIV

Directio: Palazzo della Cancelleria — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, Lib. 18 — Extra Italiam, Frs. 24
Unius fasciculi, Lib 3 —

« Bis fere in mense (Commentarium) *prodibit ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur »* (Ex *Commentarii Officialis* ratione die 29 octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

(An. XVI, n. 11 – 5 Novembris 1924)

ACTA PII PP. XI

MOTU PROPRIO

PAG.

Latinarum litterarum. - De peculiari litterarum latinarum schola in Athenaeo Gregoriano constituenda. - *20 octobris 1924* 417

CONSTITUTIONES APOSTOLICAE

I. *Ad sacrosancti apostolatus.* - Dismembrationis et erectionis dioecesis de «Juiz de Fora». - *1 februarii 1924* 421

II. *Ad munus pastorale.* - Dismembrationis et erectionis Praelaturae «Nullius» sancti Iosephi de «Alto Tocantins». - *25 iulii 1924* 424

EPISTOLA

Vel si quis. - Ad Emum P. D. Franciscum, S. R. E. Diaconum Sancti Caesarei in Palatio, Card. Ehrle, aetatis suae octogesimum annum ingressurum. - *1 octobris 1924* 426

ACTA SS. CONGREGATIONUM

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS

I. *De Aguascalientes de Guadalajara.* - Decretum dismembrationis et unionis. - *14 martii 1924* 429

II. Provisio Ecclesiarum 430

S. CONGREGATIO CONCILII

I. Decretum de norma servanda cum coetus catechistici aliique pro scholis de religione Conventus indicuntur. - *16 aprilis 1924* 431

PAG.

II. *Nicosien.* - Optionis et electionis canonicorum. - *9 iunii 1923* 432

S. CONGREGATIO RITUUM

I. *Bellicen.* - Decretum de miraculis in Causa canonizationis beati Ioannis Baptistae Mariae Vianney, Confessoris, parochi vici «Ars». - *1 novembris 1924* 436

II. *Taurinen.* - Decretum de «tuto» in Causa beatificationis et canonizationis ven. Servi Dei Iosephi Cafasso, sacerdotis saecularis, Collegii Ecclesiastici Taurinensis moderatoris. - *1 novembris 1924* 439

S. CONGREGATIO PRO ECCLESIA ORIENTALI

Provisio Ecclesiae 442

ACTA TRIBUNALIUM

SACRA ROMANA ROTA

Citatio edictalis: *Neapolitana.* - Nullitatis matrimonii (Colucci-Mignatti). - *25 octobris 1924* 443

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. S. Congregazione dei Riti: *Congregazione Antipreparatoria* 444

II. Tribunale della Sacra Romana Rota: Inaugurazione dell'anno giuridico 444

III. Segreteria di Stato: *Nomine, onorificenze* 446

IV. Maggiordomato di Sua Santità: *Nomine* 448

V. Necrologio 448

Annus XVI - Vol. XVI 5 Novembris 1924 Num. 11

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. XI

MOTU PROPRIO

DE PECULIARI LITTERARUM LATINARUM SCHOLA IN ATHENAEO GREGORIANO CONSTITUENDA.

PIUS PP. XI

Latinarum litterarum quae quantaque sit dignitas ac praestantia, nulli obscurum putamus, qui antiqua earum monumenta non ignoret atque in humanitatis optimarumque artium studiis aliquem sensum habeat. Romani enim scriptores – quos perperam dixeris, exscribendo imitandoque, meros Graecorum pedisequos fuisse, cum horum, contra, sapientiam atque inventa ad patrium accommodaverint ingenium suaque ipsorum industria elaboraverint – tali commentaria et volumina sua rerum sententiarumque gravitate ornavere, eamque in amplo apteque composito verborum circuitu praeferunt maiestatem cum concinnitate elegantiaque coniunctam, ut latinam linguam, quae, in omnes gentes pervagatissima, Imperii universitati servierat, Romanus Pontificatus delegerit habueritque dignam, qua tamquam magnifica caelestis doctrinae sanctissimarumque legum veste uteretur. Nec facile quisquam infitiabitur, complures e Patribus, Doctoribus et christianae fidei defensoribus latine ita scripsisse, ut optimis ethnicorum non multum vi ac venustate orationis

cedere videantur, idque praeterea Ecclesiae esse honori tribuendum, quod non modo vetustissimos latinos codices iniuriae temporis eripuit incolumesque posteritati servavit, sed etiam quod, hac latinitatis laude si qui saeculorum decursu floruerunt, ii plerumque aut in utroque clero numerabantur aut Urbis plausum ac praemia assecuti sunt. E qua quidem operosae artis quasi palaestra alium percipi licere fructum, eundemque sane laetissimum, est apud intellegentes communiter receptum: scilicet, quo plus studii laborisque in latinas insumitur litteras, eo maiorem inde efficientiam aptioremque verborum structuram ad usum patrii sermonis traduci. Quo in genere memoriae proditum est, Iacobum Bossuet et Paulum Segneri, qui inter oratores suae quisque gentis principem locum obtinent, solitos fuisse dicere, si quid dignitatis ac virtutis in suis orationibus esset, id se in primis Marci Tullii studio acceptum referre.

Cum igitur non tam humani civilisque cultus quam religionis ipsius Ecclesiaeque catholicae interesset, latini sermonis plenissimam in clero scientiam provehi ac propagari, eandemque non praeceptis et arte circumscriptam, sed etiam ad usum exercitationemque polite ornateque scribendi translatam, nihil mirum si decessores Nostri, nunquam, pro rerum temporumque condicione, sibi temperaverunt, quin latinitatis rationibus prospicerent: quod eo studiosius egerunt, quo deteriorem in statum latinae litterae decidissent. Quem quidem suum purioris latinitatis amorem iidem Romani Pontifices vel hoc ipso ostendere visi sunt, quod, quotiescumque sibi licuit – atque non uni quidem eorum licuit – adiutoribus usi sunt latinae scriptionis haud mediocriter peritis. Commemorare autem vix refert, cum in re versemur notissima, quam impense imm. mem. decessor Noster Leo XIII litterarum disciplinam, praesertim latinarum, in clericis provehere studuerit. Ad Nos vero quod attinet, quae hac in re esset mens Nostra, haud semel – datis videlicet Epistolis Apostolicis *Officiorum omnium* et *Unigenitus Dei Filius*, altera die I mensis augusti anno MDCCCCXXII, altera XIX mensis martii hoc anno – aperte significavimus: sive enim de Seminariis et de

studiis clericorum promovendis, sive de alumnis Ordinum regularium aliarumque Sodalitatum religiosarum rite instituendis loquebamur, non tam peremptorium, ut aiunt, Codicis praescriptum invocavimus, quam, additâ argumentorum copiâ, velle Nos diximus, praecipuaque quadam voluntate, ut linguam latinam uterque clerus haberet scientia et usu perceptam. Qua in re etsi non dubitamus quin adfutura Nobis sit moderatorum diligentia, in quos cura et periculum recidit aptae suorum institutionis, in spem sacri ordinis succrescentium, nullum tamen non experiri consilium volumus, ut laus illa, quae antehac in utroque clero eluxit, perfectioris latinitatis, ne omnino depereat, immo etiam, quoad fieri poterit, feliciter augescat. Consentaneum enim est, ut Romanae Curiae, Cancellariis episcopalibus, religiosis Sodalitatibus adiutores seu officiales non desint, qui in decretis sententiisque conficiendis, in epistolarum, quod vocant, commercio, tam decore latinum tractent sermonem, ut eorum scripta Ecclesiam, optimarum artium altricem, nullo pacto dedeceant.

Itaque haec, quae sequuntur, Motu proprio, apostolica Nostra auctoritate decernimus:

I. Apud Athenaeum Gregorianum, Societati Iesu iterum centesimo ante anno ab Apostolica Sede concreditum, a proximo mense peculiaris esto Schola litteris latinis tradendis.

II. Quemcumque Societatis vel Athenaei moderatores ad tale munus, de Nostro consensu, delegerint, is sibi religiose proponat, ut auditores, seu praestantissimorum latinitatis exemplarium commentatione, seu crebris latine scribendi exercitationibus, ad exquisitiorem orationis formam excolat atque evehat.

III. Eiusmodi litterarum latinarum curriculum, in praesens atque interim, biennio contineatur. Auditoribus, qui, post completum biennium, se, periculo facto, delectis iudicibus probaverint, testimonium, seu diploma, curriculi egregie peracti tradatur. Quod quidem testimonium, seu diploma, quicumque impetrarint, iidem in certaminibus ad quaevis officia apud Sacras Congregationes, Curias dioecesanas et Seminariorum ludos consequenda propositis, ceteris paribus, praeferantur.

IV. Qui, dato post biennium latinae scriptionis experimento, non modo reliquis condiscipulis praestiterit, sed iudicibus peculiari dignus praemio communiter visus erit, eundem nomismate aureo donabimus.

V. Schola omnibus pateat, ne laicis quidem hominibus exceptis. Eandem celebrari cupimus ab iis etiam Seminariorum religiosarumque Sodalitatum alumnis, qui aut domi aut apud alia Athenaea docentur, immo – quod certe emolumento vacuum non foret – vel a sacerdotibus iunioribus, qui Romanae Curiae operam suam navant. Episcopi autem Italiae atque exterarum gentium rem dioecesibus suis utilissimam Nobisque pergratam facturi sunt, si quos habent clericos heic disciplinis sacris imbuendos, eorum aliquem, prae ceteris ad latinitatis studia propensum, Scholam propediem aperiendam frequentare iusserint.

Quae quidem supra constituimus, ea rata firmaque sunto, contrariis quibuslibet non obstantibus. Interea, Dei praesidio in primis, praetereaque operae dilectorum filiorum Praepositi Generalis Societatis Iesu et Athenaei Gregoriani moderatorum, quorum erga Nos pietas atque observantia est Nobis exploratissima et probata alias haud semel voluntas rerumque agendarum sollertia, ut res ita bène vertat quemadmodum velimus, vehementer confidimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die XX mensis octobris anno MDCCCCXXIV, Pontificatus Nostri tertio.

PIUS PP. XI

CONSTITUTIONES APOSTOLICAE

I

MARIANNENSIS

DISMEMBRATIONIS ET ERECTIONIS DIOECESIS DE «JUIZ DE FORA»

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Ad sacrosancti apostolatus officium Nobis, divina dispositione, commissum, pertinere dignoscimus dioeceses per orbem dividere et erigere, prout Christi fidelium utilitas atque temporum et locorum circumstantiae requirunt.

Mariannensis archidioecesis, etsi in plures Ecclesias iam fuerit sapienti consilio divisa, adhuc tamen latissime patet, ita ut eius Praesul vix possit, intra canonicum tempus, eam ex toto visitare. Quapropter venerabilis frater Helvetius Gomez de Oliveira, hodiernus Mariannensis Archiepiscopus, a Nobis suppliciter petiit ut suam dioecesim dividere velimus aliamque in civitate *Juiz de Fóra* erigere: eiusque preces enixe hodiernus Apostolicus Nuntius in Brasiliana Republica commendavit.

Nos autem ad salutem spiritualem fidelium facilius obtinendam, supplicum vota benigne excipere statuimus, eo magis, quia in urbe *Juiz de Fóra* plures iam adsunt religiosa Instituta, hospitalia, orphanotrophia ibique commercia industriaeque florent.

Audito igitur venerabilium fratrum Nostrorum Sacrae Congregationis Consistorialis Cardinalium voto, ac suppleto, quatenus opus sit, quorum interest, vel sua interesse praesumant, consensu, de Apostolicae potestatis plenitudine, facultate utentes in Apostolicis sub plumbo Litteris *Ad universas orbis Ecclesias*, diei vigesimae septimae mensis aprilis anni Domini millesimi octingentesimi nonagesimi secundi, Apostolicae Sedi reservata, novam dioecesim, de *Juiz de Fóra* nuncupandam, Apostolica auctoritate erigimus, et ad illam sequentes parochias tribuimus, quas ab archidioecesi Mariannensi distrahimus, nimirum: *S. Antonio de Juiz de Fóra, N. S. da Gloria, S. Anna da Vargem Grande, S. Anna do Deserto, S. Anna de Pirapetinga, N. S. da Assumpção de Chapeu d'Uvas, S. Antonio da Olaria, S. Antonio do Chiador, S. Antonio de Aventureiro, S. Antonio da Providencia,*

Bom Jesus do Bom Jardim, Bom Jesus do Rio Pardo, S. Barbara do Monte Verde, S. Barbara do Rio Novo, N. S. da Conceição de Ibitipoca, N. S. da Conceição do Formoso, N. S. da Conceição do Rio Novo, N. S. das Dores de Taru Assu, N. S. das Dores de Parahybuna, N. S. das Dores da União, N. S. das Dores de Lima Duarte, Espirito Santo de Guararà, Espirito Santo de Piaú, S. Francisco de Paula, S. José de Bicas, S. João Nepomuceno, S. José de Alem Parahyba, S. José de Rio Preto, S. João da Serra, N. S. do Livramento da Ayuruoca, N. S. do Livramento de Sarandy, S. Miguel de Palmyra, Madre de Deus de Angustura, N. S. das Merces de Mar de Hespanha, N. S. do Porto do Turvo, Bom Jesus dos Passos do Rio Preto, S. Pedro de Alcantara (olim *Simão Pereira*), *N. S. do Rosario da Bocaina, S. Rita de Ibitipoca, S. Rita de Jacutinga, N. S. do Rosario de Juiz de Fóra, S. Sebastião do Barreado, S. Sebastião da Estrella, S. Sebastião da Chacara, SS. Trindade do Descoberto.*

Huius novae dioeceseos fines igitur iidem erunt ac fines parochiarum quibus ipsa constituta est.

Dioeceseos autem sedem atque cathedram constituimus in urbe vulgo *Juiz de Fóra*, a qua dioecesis nomen mutuatur, eamque idcirco ad civitatis episcopalis fastigium evehimus; ecclesiam ibidem exstantem, Sancto Antonio Patavino dicatam, ad Cathedralis statum et dignitatem pariter evehimus et extollimus, simulque ipsi et eius pro tempore Episcopis tribuimus honores, insignia, favores, gratias, privilegia et iura, quibus aliae cathedrales Ecclesiae earumque Antistites in America Latina iure communi, vel legitima consuetudine, pollent ac fruuntur.

Ipsam Cathedralem Ecclesiam suffraganeam constituimus Metropolitanae Ecclesiae Mariannensis, eiusque pro tempore Episcopos iuri metropolitico eiusdem Archiepiscopi Mariannensis subiicimus, reservata tamen Apostolicae Sedi facultate libere novam decernendi huius dioeceseos dismembrationem quoties opportuna videatur.

Quum autem tempora adiuncta prohibeant, quominus in praesenti in hac dioecesi Capitulum Canonicorum instituatur, iubemus ut, loco Canonicorum, dioecesani Consultores ad normam canonis 423 et sequentium Codicis iuris canonici eligantur. Mandamus insuper ut, quamprimum fieri poterit, saltem parvum Seminarium dioecesanum, iuxta eiusdem Codicis dispositiones et regulas a Sacra Congregatione de Seminariis traditas, erigatur: itemque mandamus ut, dioeceseos sumptibus, duo delecti iuvenes, aut saltem unus in praesenti, ad Pontificium Collegium Pium Latinum Americanum de Urbe, non intermissa vice, mittantur. Quod autem attinet ad huius Ecclesiae administrationem et regimen, ad Vicarii Capitularis, seu Administratoris sede vacante, electionem, ad clericorum et fidelium

iura et onera, servanda iubemus quae sacri canones decernunt. Quod vero ad clerum in particulari spectat, statuimus ut, statim ac dioeceseos erectio facta fuerit, eo ipso sacerdotes Ecclesiae illi adscripti censeantur, in cuius territorio legitime exstant. Mariannensis Ordinarii erit omnia documenta et acta novam Ecclesiam respicientia ipsius Cancellariae tradere ut in eius archivo serventur. Episcopalem autem mensam constituent Curiae emolumenta et ceterae oblationes quae a fidelibus, in quorum bonum dioecesis erecta est, praeberi solent, praeter ea quae iam ad hoc collecta sunt.

Quae autem hisce Litteris, Apostolica auctoritate, a Nobis decreta sunt, nulli hominum, ullo unquam tempore, infringere, aut iis repugnare vel quomodolibet contraire liceat. Si quis, quod Deus avertat, hoc attentare praesumpserit, sciat obnoxium se evasurum esse poenis a sacris canonibus contra obsistentes exercitio ecclesiasticae iurisdictionis statutis.

Ad haec omnia exsecutioni mandanda deputamus venerabilem fratrem Nostrum Henricum Gasparri, Archiepiscopum titularem Sebastensem et in Brasiliana Republica Apostolicum Nuntium eique necessarias huic negotio facultates tribuimus, etiam subdelegandi alium virum in ecclesiastica dignitate constitutum, ac definitive sententiam dicendi de quavis occurrente difficultate, vel oppositione, imposito eidem onere ad Sacram Congregationem Consistorialem, infra sex menses a data praesentium computandos, fidem, authentica forma exaratam, absolutae exsecutionis huius Nostri mandati transmittendi.

Decernimus denique has praesentes Litteras valituras contrariis quibuslibet, etiam peculiari et expressa mentione dignis, minime obstantibus.

Datum Romae apud sanctum Petrum, anno Domini millesimo nongentesimo vigesimo quarto, die prima mensis februarii, Pontificatus Nostri anno secundo.

PETRUS CARD. GASPARRI, *a Secretis Status.*

✠ C. CARD. DE LAI, Episc. Sabinen., *S. C. Consistorialis Secretarius.*

Dominicus Iorio, *Protonotarius Apostolicus.*
Vincentius Bianchi Cagliesi, *Protonotarius Apostolicus.*

Loco ✠ Plumbi.

Reg. in Canc. Ap., vol. XXX, n. 19.

II

GOYASENSIS

DISMEMBRATIONIS ET ERECTIONIS PRAELATURAE « NULLIUS » SANCTI IOSEPHI DE « ALTO TOCANTINS ».

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Ad munus pastorale Nobis commissum ab aeterno Pastorum Principe spectat dioeceses peramplas dividere et illas Praesulibus donare, qui bonum spirituale Christi fidelium magis magisque curent.

Goyasensis dioecesis, quae dimidiam partem civilis Status vulgo *Goyaz* complectitur, adeo ampla est ut ab uno Antistite rite gubernari nequeat, cum latius pateat quam tercenta kilometra quadrata. Quare, matura deliberatione, venerabilis frater Praesul illius dioecesis, collatis cum Apostolico Nuntio consiliis, Nobis suppliciter petiit, ut in huius dioeceseos septentrionali regione Praelaturam *Nullius* erigeremus, quae modo tresdecim parochias, ab eadem dioecesi Goyasensi distrahendas, complecteretur.

Quare Nos, cui salus spiritualis Christi fidelium suprema lex est, oblatas preces excipere non dubitavimus. De consulto igitur dilectorum filiorum Nostrorum S. R. E. Cardinalium Sacrae Congregationis Consistorialis Patrum et suppleto, quatenus opus sit, quorum intersit, vel sua interesse praesumant, consensu, prae oculis quoque habentes quae in Apostolicis sub plumbo Litteris diei vigesimae septimae mensis aprilis anni Domini millesimi octingentesimi nonagesimi secundi Nobis et Sedi Apostolicae hac de reservantur, a dioecesi Goyasensi sequentes tresdecim parochias distrahimus, quas vocant: *Nossa Senhora da Conceição de Crizâa*, *Nossa Senhora do Pilar*, *Nossa Senhora do Rosario de Flores*, *S. Sebastião do Forte*, *S. José do Tocantins*, *Nossa Senhora da Conceição de Trahyras*, *S. Rosa*, *Nossa Senhora da Abbadia*, *Sant'Anna da Posse*, *Sant'Anna do Cavalcante*, *S. Domingo*, *S. Theodoro de Nova Roma*, *S. Antonio do Amaro Leite*. Intra quarum parochiarum fines praelaturam *Nullius S. Iosephi de Alto Tocantins* nuncupandam erigimus, donec ea in propriam ac distinctam dioecesim constituatur.

Sedem ac praelatitiam Ecclesiam huius praelaturae constituimus in urbe vulgo *S. José do Tocantins*. Cui sedi ac praelatitiae Ecclesiae tribuimus omnia iura et privilegia, quibus coeterae sedes ac episcopales Ecclesiae in Brasiliana Republica iure communi gaudent ac fruuntur et Codicis iuris canonici statuta permittunt.

Itemque in hac Ecclesia instituimus sedem ac dignitatem praelatitiam, ad instar episcopalis dignitatis, pro uno Praelato *Nullius* dioecesos, qui ipsi Ecclesiae ac Praelaturae praesit, cum iuribus, officiis, mensa, honoribus ac privilegiis, quibus Ecclesiarum Praesules in Brasiliis utuntur et gaudent: iis dumtaxat exceptis, quae ex iure, vel ex peculiari indulto, ad Episcopos tantum pertinent.

Ut vero constitutus Praelatus in assignato sibi territorio omnia munera sua explere possit, uti Episcopi in suis dioecesibus, statuimus ut charactere ac dignitate episcopali sit insignitus: ipsi igitur, una cum Praelatura, titularis Ecclesia episcopalis erit conferenda.

Quae autem in memoratis Apostolicis sub plumbo Litteris diei vigesimae septimae mensis aprilis anni Domini millesimi octingentesimi nonagesimi secundi hac de re disponuntur, religiose servanda iubemus iuxta Codicis iuris canonici et Concilii Plenarii Americae Latinae statuta. Itemque mandamus ut huius praelaturae dotationem constituant oblationes, subsidia et donationes quaecumque titulo gratuito ad hunc finem collata et conferenda.

Hanc denique ita erectam praelaturam *Nullius* archidioecesi Mariannensi, eiusque pro tempore Archiepiscopo, tamquam suffraganeam subiicimus.

Quae autem hisce Litteris, Apostolica auctoritate, a Nobis decreta sunt, nulli hominum, ullo unquam tempore, infringere aut iis repugnare vel quomodolibet contraire liceat. Si quis, quod Deus avertat, hoc attentare praesumpserit, sciat obnoxium se evasurum esse poenis a sacris canonibus contra obsistentes exercitio ecclesiasticae iurisdictionis statutis.

Ad haec autem exsecutioni mandanda deputamus venerabilem fratrem Henricum Gasparri, Archiepiscopum titularem Sebastensem et in Brasiliana Republica Apostolicum Nuntium, tribuentes ei necessarias et opportunas facultates, etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, ac definitive sententiam dicendi de quavis occurrente difficultate vel oppositione, imposito eidem onere ad Sacram Congregationem Consistorialem, infra sex menses a praesentium Litterarum receptione computandos, fidem, authentica forma exaratam, absolutae exsecutionis huius Nostri mandati transmittendi.

Decernimus denique has praesentes Litteras valituras, contrariis quibuslibet, etiam peculiari et expressa mentione dignis, minime obstantibus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno Domini millesimo nongentesimo vigesimo quarto, die vigesima quinta mensis iulii, Pontificatus Nostri anno tertio.

PETRUS CARD. GASPARRI, *a Secretis Status.*

✠ C. CARD. DE LAI, Episc. Sabinen., *S. C. Consistorialis Secretarius.*

Dominicus Iorio, *Protonotarius Apostolicus.*
Vincentius Bianchi Cagliesi, *Protonotarius Apostolicus.*

Loco ✠ Plumbi.

Reg. in Canc. Ap., vol. XXX, n. 20.

EPISTOLA

AD EMUM P. D. FRANCISCUM S. R. E. DIACONUM SANCTI CAESAREI IN PALATIO CARD. EHRLE, AETATIS SUAE OCTOGESIMUM ANNUM INGRESSURUM.

Dilecte fili Noster, salutem et apostolicam benedictionem. — Vel si quis amplissimam, quam obtines, romanae purpurae dignitatem mente et cogitatione seiungat, tale est de doctrina tua, de tuis scriptis deque opera, quam Bibliothecae Vaticanae regundae dedisti, eruditorum atque intellegentium virorum iudicium, idque cum prolixiore erga te voluntate coniunctum, ut diem septimum decimum huius mensis, quo die octogesimum es aetatis tuae ingressurus annum, communiter celebrare studioseque cogitent. Quo in certamine animorum sane honestissimo ii ceteris praestant – nec pauci sunt ex ipsis acatholicis – quos, cum litterarum monumenta in ea Bibliotheca pervestigarent, consilii scientiaeque tuae luminibus mirifice adiuvare consuevisses. Quibus quidem ex viris cum satis multi, ad te per hanc octogesimi natalis faustitatem honestandum, consilium iniissent, ut aliquam lucubrationem, Nobis auspicibus qui tibi olim in praefectura Bibliothecae successimus, exararent singuli, coniunctim cum reliquis eiusmodi scriptis divulgandam, non modo consilium probavimus, sed etiam varios illos commentarios ad Nos allatos, exquisitaque refertos doctrina, in quinque digeri ordinarique volumina et typis edi iussimus. Erat quidem Nobis in optatis, si aliquantulum otii

perfunctio apostolici muneris reliquisset, pro ea quae in Nobis inesset haud dissimilibus ex studiis facultate, aliquid eiusmodi scriptis, ut hodie moris est, quasi praefari. Verum, cum ad hanc rem nihil habuerimus vacui temporis, restat ut paterno hoc publicoque Litterarum officio in partem laetitiae tuae gratulabundi veniamus. Laetitiae tuae, inquimus: nam quid vetet, ne iucundo animo in praeteritum vitae spatium respicias, quo vertente, cum in quaerenda Dei gloria, tum in disciplinis historiae litterarumque colendis desudavisti? Aut quare ipse non gaudeas – quod Nosmet gaudemus – ad summam te senectutem pervenisse, eundemque tam bene valentem ac vegetum, ut in studia ob veterem consuetudinem pergrata insistere etiamnunc tibi liceat? Certe tam diuturnum vitae curriculum ita, Deo dante, emensus es, ut nec actuosius videaris nec utilius emetiri potuisse. Nam, ut de tempore sileamus in iuvenes instituendos et in procurandam animarum salutem insumpto, cum, paulo post initum a te sacerdotium, moderatores Societatis Iesu te, ob aequam ingenii tui aestimationem, delegissent, qui adiutricem operam ephemeridi « Stimmen aus Maria Laach » seu, mutato postea eius nomine, « Stimmen der Zeit » scribendo tribueres, non modo religiose sapienterque officio satisfecisti, sed etiam, tum et deinceps, tabulariis late per Europam non uno perlustratis itinere, eam collegisti materiam copiamque rerum, unde ponderosos, quos identidem edidisti aut editurus adhuc es, libros ac commentarios, subtili temperatione ac tractatione, conficeres. Quo in genere cuinam ex viris historicarum disciplinarum studiosis atque existimatoribus nota probatave non sint, praeter gravia quaedam rerum Ecclesiae gestarum capita seorsum carptimque perscripta, aut « Archivum pro litterarum Ecclesiaeque mediae aetatis historia », quod, a te atque a cl. mem. religioso viro H. Denifle edi coeptum, plurimis gravissimisque scriptis ornasti, aut ampliora illa tua de philosophia ac de theologia Scholastica, et de Bibliotheca deque Aedibus Pontificalibus tam Avenionensibus quam Vaticanis volumina? Verumtamen inter tot egregie facta maxime elucet atque est pervulgatissima peritia illa actioque assidua, quam, in locum Isidori Carinii necopinato demortui a fel. rec. decessore Nostro Leone XIII suffectus, ad Bibliothecam aptius ordinandam provehendamque contulisti. Rem leviter attingimus, quam longius commemorari oporteret. Bibliothecae enim praefectus, omnia gradatim commoda atque adiumenta suppeditare aggressus es, quae studiosorum laboribus magis prodesse viderentur. Nec quisquam iucunde non didicit, Romani Pontificis providentia, tuâ autem operâ, Vaticanos codices, quibus ex fortuito incendio nonnihil visum esset impendere discriminis, tutiorem in locum abductos; aulam

maximam, multa luce claram, confluentibus undique eruditis hominibus patere; hisce ipsis in promptu esse, ex nova, quam induxeras, disciplina, non tam codicum indices, a Bibliothecae scriptoribus, impulsu ductuque tuo, confectos, quam codices ipsos, praetereaque ad unum omnes e proximis aulis libros editos; numerum denique dierum horarumque Bibliothecae adeundae provide auctum congruenter studiosorum necessitatibus atque optatis. Norunt autem omnes, ad locupletandum codicum thesaurum, saluberrimo te consilio effecisse, ut, munificentiâ Pontificis, Burghesiani et Barberiniani codices Vaticanis accederent et adiungerentur; ad incolumem vero eundem servandum, temet Institutum codicibus ab tabe interituque vindicandis condidisse feliciter. Quodsi talibus distento negotiis et occupationibus, quos scribere coeperas libros, perficere eos tibi non licuit, at tamen, praeterquam quod, te auctore, eiusdem Bibliothecae scriptores bene multa in lucem prodidere litterarum rerumque gestarum monumenta, ipsemet praeterea antiquas Urbis descriptiones edendas et complura maximi momenti manu scripta phototypice, ut aiunt, reddenda sollerter curavisti. Cum autem Praefecti munus, venia tandem, quam iterato poposceras, impetrata, decimo ante anno dimisisses, otio tibi dato usus es, ut te ad gratissima studia denuo liberum referres et opera iam pridem inchoata compleres atque absolveres: quod, ceteroqui, te minime prohibuit, quominus eodem tempore Instituti Biblici alumnis praecepta usumque antiquas interpretandi litteras, seu palaeographiam, quam vocant, traderes et enucleares. Quae quidem tua tam praeclara in Ecclesiam inque studia humanitatis et litterarum promerita ut proximus decessor Noster, cum sexagesimum ab inita religiosa vita annum expleres, epistulâ agnovit praeconii laudumque plenâ, ita eas, quibus communiter afficiebaris, honoris atque existimationis significationes Nosmet, te inter Purpuratos Patres adlegendo, cumulavimus: at multo prorsus maiora remunerator bonorum Deus est tibi aliquando, servo suo fideli, praemia delaturus. Sempiternam profecto eiusmodi beatitatem cupimus, producta tibi diutissime vita atque alacritate, differri et Ecclesiae causa, quae labores sibi tuos adhuc pollicetur, et causa Nostra, qui te mirifice diligimus atque amamus. Cuius interea benevolentiae Nostrae testem caelestiumque donorum conciliatricem, accipe apostolicam benedictionem, quam tibi, dilecte fili Noster, peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die I mensis octobris anno MDCCCCXXIV, Pontificatus Nostri tertio.

PIUS PP. XI

ACTA SS. CONGREGATIONUM

SACRA CONGREGATIO CONSISTORIALIS

I

DE AGUASCALIENTES–DE GUADALAJARA

DISMEMBRATIONIS ET UNIONIS

DECRETUM

Iam ab anno 1914 Ignatius Valdespino, Episcopus de Aguascalientes, a Sancta Sede efflagitavit ut, quo consultius profectui cleri et gregis provideret, duae paroeciae vulgo nuncupatae de *Encarnación* et *Teocaltiche* a metropolitana Ecclesia de Guadalajara, cui subiacent, distraherentur et iurisdictioni parvae suae dioecesis adnecterentur; eo vel magis quod ipsae, ad portas civitatis episcopalis de Aguascalientes sitae, facilius ab eius Ordinario administrari possint. Quocirca Ssmus Dominus Noster Pius PP. XI, accedente consensu R. P. D. Francisci Orozco, Archiepiscopi de Guadalajara, et suffragantibus Illmo ac Revmo Dño Ernesto Filippi, Archiepiscopo Sardicensi, iam in Mexicana Republica Delegato Apostolico, et Revmo Dño Tito Crespi, qui modo eamdem Delegationem Apostolicam regit, suppletoque, quatenus opus sit, quorum intersit vel sua interesse praesumant, consensu, hoc Consistoriali decreto praefatas paroecias de *Encarnación* et *Teocaltiche*, prout anno 1914 erant, cum omnibus et singulis fidelibus ibi exsistentibus et commorantibus, cum clero et ecclesiis, inclusis etiam novis paroeciis vulgo *El Bajio*, *Michoacanejo* et *Belèn* nuperrime intra fines ipsarum paroeciarum erectis, illaque tantum de S. Sebastiano seclusa, quae eidem archiepiscopali sedi de Guadalajara relinquitur et servatur, a praedicta archidioecesi de Guadalajara in perpetuum separat atque avellit et dioecesi de Aguascalientes coniungit et unit: quibus super rebus praesens edi iussit Consistoriale decretum perinde valiturum ac si Apostolicae sub plumbo Litterae expeditae essent. Contrariis quibuscumque non obstantibus. Ad haec autem exsecutioni mandanda idem Ssmus Dñus deputavit R. P. D. Iosephum Mora y del Rio, Archiepiscopum Mexicanum, eidem tribuens necessarias et opportunas facultates, etiam subdelegandi, ad

effectum de quo agitur, quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere tamen ei imposito ad hanc S. Congregationem Consistorialem, intra sex menses a data praesentium computandos, mittendi exemplar authenticum exsecutionis peractae.

Datum Romae ex aedibus Sacrae Congregationis Consistorialis, die 14 mensis martii anni 1924.

✠ C. Card. De Lai, Episcopus Sabinen., *Secretarius.*

L. ✠ S.

† Fr. Raphaël C., Archiep. Thessalonicen., *Adsessor.*

II

PROVISIO ECCLESIARUM

Ssmus Dñus Noster Pius divina Providentia PP. XI, decretis Sacrae Congregationis Consistorialis, has quae sequuntur Ecclesias de proprio singulas Pastore providit, nimirum:

16 octobris 1924. — Titulari episcopali Ecclesiae Samariensi praefecit R. P. D. Antonium Lippolis, hactenus Episcopum Uxentinum.

21 octobris. — Cathedrali Ecclesiae Novariensi, R. P. D. Iosephum Castelli, hactenus Episcopum Comensem.

23 octobris — Titulari episcopali Ecclesiae Lycopolitanae, R. P. D. Ludovicum Antonium Castro, hactenus Episcopum S. Caroli de Ancud.

26 octobris. — Cathedrali Ecclesiae Sancti Caroli de Ancud, R. P. D. Abrahamum Aguilera, hactenus Episcopum titularem Issensem.

28 octobris. — Cathedrali Ecclesiae Thermularum, cum Ecclesia cathedrali Larinensi ad personam unitae, R. P. D. Odonem Bernacchia, Episcopum Larinensem, qui posthac Episcopus Thermularum et Larinensis appellabitur.

Praeterea decreto diei 13 iunii 1924 Ssmus Dñus Noster Pius PP. XI, R. P. D. Antonium Antunes, Episcopum titularem Rhithymnensem, in praesenti Auxiliarem R. P. D. Emmanuelis Al. Coelho a Silva, Episcopi Conimbricen., eiusdem Episcopi Coadiutorem, cum iure futurae successionis nominavit.

SACRA CONGREGATIO CONCILII

I

DECRETUM

DE NORMA SERVANDA CUM COETUS CATECHISTICI ALIIQUE PRO SCHOLIS DE RELIGIONE CONVENTUS INDICUNTUR.

Ad aptiores rationes comparandas atque evulgandas, quibus Christi fideles universi, praesertim vero pueri atque adolescentes, christianam doctrinam melius ac facilius edoceantur, coetus catechisticos aliosque pro scholis de religione conventus, conferre plurimum nemo est qui non videat.

Quapropter praeclare faciunt atque peropportune, qui in eos coetus legitime parandos ac celebrandos incumbunt, eo spectantes, ut, collatis peritorum virorum consiliis, actio catechistica universa efficienter promoveatur.

Cum vero de re agatur, quae summam Ecclesiae requirat vigilantiam et curam, cumque ad haec praestanda peculiare Officium apud hanc S. Congregationem sit institutum, Emi Patres eiusdem S. Congregationis, in plenariis comitiis diei 12 aprilis currentis anni, haec, quae sequuntur, servanda esse decreverunt:

1° Coetus catechistici aliique pro scholis de Religione conventus, tum nationales, tum provinciales, posthac ne habeantur, quin antea, una cum nuntio uniuscuiusque coetus, disceptandarum in eo rerum libellus seu exemplar huic S. Congregationi tempestive exhibeatur.

2° Decet quam maxime ac sane optandum, ut etiam in coetibus dioecesanis convocandis, eadem norma, quae supra dicta est, servetur.

Haec omnia, in audientia diei 16 eiusdem mensis infrascripto Secretario concessa, Ssmus D. N. Pius PP. XI dignatus est approbare, eademque per hoc decretum publici iuris fieri mandavit.

D. Card. Sbarretti, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Iulius, Ep. tit. Lampsacen., *Secretarius.*

II

NICOSIEN.

OPTIONIS ET ELECTIONIS CANONICORUM

9 iunii 1923

SPECIES FACTI. — In cathedrali ecclesia S. Nicolai, dioecesis Nicosiensis, collatio beneficiorum canonicalium fit per gradatam optionem et per electionem alternatim factam ab Episcopo et a Capitulo, exceptis dignitate archipresbyterali et canonicatibus theologali et poenitentiario. Quae praxis nititur praesertim bulla Pii VII *Superaddita* diei 17 martii 1816, qua ecclesia S. Nicolai, iam collegiata, erecta fuit in cathedralem.

Verum, cum in Codice, can. 396 § 2, prohibeatur optio, sive quoad dignitates sive quoad canonicatus (Pont. Comm., 14 nov. 1920), reprobata contraria consuetudine, non obstante speciali indulto apostolico (Pont. Comm., 16 oct. 1919), sed *salva fundationis lege;* et can. 403 statuatur ad Episcopum pertinere, « audito Capitulo, conferre omnia et singula beneficia ac canonicatus..., reprobata quavis contraria consuetudine et revocato quolibet contrario privilegio, sed *firma contraria fundationis lege* »; quaeritur: « An dicta bulla *Superaddita* haberi debeat uti lex fundationis pro Capitulo cathedrali Nicosiensi ad sensum cann. 396 § 2 et 403 ».

VOTUM CONSULTORIS. — In re beneficiaria *fundare* est dare fundum seu dotem pro beneficio; hoc sensu Codex, cann. 1417, 1448, 1471, et analogice cann. 1489-1494, loquitur de fundatoribus, de conditionibus in limine fundationis appositis, etc.; sed aliquando *fundare* beneficium in usu canonico idem est ac constituere, erigere: sic, can. 1435 § 1, n. 2, reservantur beneficia *fundata* (idest, erecta) extra Romam, et Conc. Trid. (Sess. 25, c. V, *de ref.*) vult ut serventur quae statuta sunt in « beneficiorum quorumcumque *erectione* seu *fundatione* ».

Consequenter etiam *lex fundationis*, *sensu stricto*, significat conditiones a fundatore seu dotatore legitime appositas; *sensu minus stricto* significat etiam statuta in actu erectionis condita ad tecta servanda vel compensanda iura quaesita tertii, ex. gr. potestatis civilis propter concordata vel alius personae ecclesiasticae, quae ex nova erectione patiatur damnum; *sensu lato* significat insuper concessiones gratiosas seu, prout vocabantur in reg. IX Canc., « privilegia in limine erectionis concessa », quae privilegia maiorem firmitatem habent ac illa quae post erectionem completam conceduntur.

His declaratis, ut pateat solutio difficultatis ab Episcopo Nicosiensi propositae, inquirendum est: 1°, *in facto:* quo sensu ius optionis et alternae electionis in casu censeri debeat niti lege fundationis? 2°, *in iure:* quo sensu intelligenda est clausula can. 396 § 2 et 403: *salva vel firma fundationis lege?* Ad rem haec ponimus:

1° *Ius alternae electionis et praesertim optionis, de quo in casu nostro, nititur lege fundationis sensu lato accepta, seu privilegio apostolico concesso in limine erectionis.* Enimvero:

a) Ex bulla Leonis X diei 11 iunii 1521 ecclesia S. Nicolai, iam paroecialis cum archipresbytero et decem cappellanis curatis, ad eius cleri instantiam, ut videtur, erigitur in collegiatam cum dignitatibus, canonicatibus et beneficiis simplicibus, quorum dotatio assignatur ex reditibus ipsius ecclesiae S. Nicolai, provisio vero statuitur facienda semper, per electionem Capituli et confirmationem Archiepiscopi Messanensis, ex clericis eiusdem paroeciae si idonei reperiantur.

Porro, hoc ius electionis Capitulo concessum, in primis, quid magnum et rarum videri non debet pro illo tempore quo longe potiora ac nostra aetate erant generatim iura canonicorum (Wernz, t. II, n. 780). Praeterea, species propriae dictae fundationis nullimode apparet: deest enim necessaria alteritas inter ecclesiam dotantem et ens dotatum; favor huic non illi conceditur; auctoritas erigens nec innuit quidem se moveri ad concessionem ex consideratione dotationis.

Opponi potest quod, dotatione facta ex massa communi, ipsa iuris dispositione oriebatur ex veteri disciplina (c. 25, X, III, 38) ius patronatus circa singula beneficia in favorem ecclesiae dotantis, quod ius, cum in casu ecclesia sit collegiata, exercetur a Capitulo. Ast etsi ius non necessariam declararet expressam fundatoris reservationem ad acquisitionem iuris patronatus, nullibi tamen concessit quod ad talem acquisitionem sufficeret dotatio facta ex massa communi quocumque modo: porro in casu nostro non intelligitur quomodo Capitulum vel ecclesia collegiata mereri possint ius electionis dotando semetipsa. Etiam advertendum, citatam iuris dispositionem valere de iure praesentandi, non vero de iure eligendi, quod est valde diversum, ita ut doceant canonistae quod, si patronus patiatur ecclesiam patronatam fieri collegiatam, ius patronatus cessat, quia tunc non amplius praesentatio locum habet, sed electio (Reiffenstuel, in l. III, t. 38, n. 125). Ius igitur electionis Capitulo collegiato Nicosiensi concessum non fuit propter fundationem stricte dictam.

Sed neque ad tecta servanda vel compensanda iura tertii; nam quisnam esse poterat hic tertius cuius iura pessumdarentur? Ex actis non apparet. Aequum quidem erat ut archipresbyter et cappellani actuales

fierent canonici; etiam ad dispositionem qua promovendi assumendi erant ex clericis paroeciae Pontifex moveri potuit ex rationibus aequitatis, nempe qua bona ecclesiae S. Nicolai supponere poterat acquisita ex paroecianorum oblationibus; ast quoad ius electionis idem dici non potest et nihil aliud remanet nisi ut teneamus Pontificem ex mera benevolentia concessisse Capitulo privilegium quod tunc temporis multa alia Capitula habebant, quo imo et maiora habebant (cf. ex. gr. l. 31, X, I, 6 et causas citatas apud *Monitore eccl.*, an. 1904, p. 442-443).

b) Vi Bullae Pii VII *Superaddita*, diei 17 martii 1816, ecclesia collegiata S. Nicolai, postulante rege Ferdinando I, cui conceditur ius praesentandi Episcopum, erigitur in cathedralem, Capitulum numero augetur, dotatio item desumitur ex reditibus ipsius ecclesiae, relinquitur Capitulo ius eligendi sed alternatim cum Episcopo, admittitur tamen ius optionis, excepta dignitate archipresbyterali et canonicatibus theologali et poenitentiario conferendis ab Episcopo praevio concursu (ibidem, p. 12, 14). De cetero confirmantur omnia quae antea Capitulo concessa fuerant.

Hac bulla igitur Capituli ius electionis valde imminuitur et reducitur fere ad tramitem iuris communis ex quo tunc electio canonicorum competebat simultanee Episcopo et Capitulo (Ferraris, *Bibl.*, v. *canonicatus*, art. II, n. 1, 5; Wernz, t. II, n. 781); unde ex hoc capite loqui non vacat de concessione ex aliqua fundatione stricte dicta. Sed neque ius optionis tali titulo niti, patet ex eo quod etiam in hac bulla nulla species stricte dictae fundationis apparet, qua canonici ius illud mereantur. Praeterea, Pontifex *admittit* ius optionis, quod forsan acquisitum fuerat ex consuetudine, prout apud alia Capitula accidit (Wernz, l. c., n. 780), vel ex privilegio apostolico, prout innuitur in eadem bulla p. 7 in fine. Hypothesis favorabilior canonicis est ut ius optionis ortum sit in compensationem limitationis factae circa ius electionis; sed hoc ius, ut vidimus, fuit ex privilegio concessum in limine erectionis; ergo etiam ius optionis non potest melioris huius esse naturae.

c) Vi Bullae Pii IX *Ad amplificandum* 14 iulii 1847, Capitulo cathedrali S. Nicolai unitur Capitulum collegiale S. Mariae Maioris. Quoad canonicorum iura optionis et electionis nihil de novo disponitur, nisi quod haec iura, prout habentur in bulla *Superaddita*, extenduntur ad canonicos et beneficiarios addictos servitio ecclesiae S. Mariae (ib., p. 6). Quae in hac bulla difficultatem facere videantur sunt verba haec dumtaxat: « Quibus « praeiactis ... praestat omnino ut pristina iura, etiam *patronatus*, quibus « unumquodque illorum huc usque potiebatur in ipsummet cathedrale Capi- « tulum, simul iuncta conferantur »; etc. Sed si contextus inspiciatur, clare

patet, ex mente Pontificis iura illa patronatus non esse nisi ius alternae electionis de quo in bulla *Superaddita*, quod, de cetero, acquisitum fuisse per gratiosam concessionem factam in limine erectionis Pontifex nequaquam denegat.

Ex hucusque dictis satis demonstratum videtur: ius electionis et praesertim optionis Capituli cathedralis Nicosiensis niti lege fundationis lato sensu accepta. Et hoc ex praefatis documentis positive evincitur, ita ut aliorum documentorum existentia, quibus contrarium probari possit, supponi nequeat.

2º Sed difficultatem habemus in iure: can. 396 § 2 et 403 relinquunt ne firmam legem fundationis *late* acceptam?

Affirmativa sententia tenenda cui videatur: *a*) ex eo quod a proprietate verborum non egreditur, et cum correctio iurium sit odiosa, applicanda videtur norma can. 6 n. 4 et 23; *b*) quia etiam Concilii Tridentini (Sess. 25, c. IX, *de raf*). amplae revocationes hac in re benignam interpretationem receperunt in favorem Capitulorum, uti docet De Luca (*Theatr. verit., De benef.*, disc. 17, n. 9) citans resolutiones S. C. Concilii et decisiones Rotae; *c*) quia si voluisset revocare privilegia concessa in limine erectionis, legislator expresse dixisset, sicut fecit in reg. IX Canc.; *d*) lex fundationis videtur quod sit idem ac *tabulae fundationis*, sed istae complectuntur descriptionem totius constitutionis instituti (can. 1490 § 1); ergo. Neque abs re erit advertere quod Codex cum vult significare solas conditiones a fundatore appositas, eas vocat *voluntatem* fundatoris, oblatoris (can. 420 § 2, 422 § 2, 493, 494 § 2, etc).

Negativam vero sententiam suadent rationes haud spernendae: *a*) usus verbi *fundatio* in sensu stricto est magis proprius et longe frequentior in materia beneficiaria; *b*) iuxta declarationem Pont. Comm., diei 16 oct. 1919, per can. 396 § 2 censetur revocatum *speciale* etiam indultum, et per can. 403 revocatur *quodlibet* contrarium privilegium concessum in limine erectionis; *c*) manifesta est in Codice intentio legislatoris restaurandi Ordinariorum ius liberae collationis in quantum, salva aequitate, fieri potest; conformiter ad hanc intentionem Episcopus non amplius exquirere debet consensum Capituli in collatione beneficiorum et canonicatuum (can. 403), ius patronatus non amplius acquiri potest (can. 1450 § 1), iam existens prudenter removeri debet (can. 1451 § 1); *d*) lex fundationis salva remanet *per exceptionem*, exceptio autem stricte interpretanda est, eo magis quod Ordinarius circa collationem beneficiorum habet intentionem in iure fundatam (can. 1432 § 1).

Hisce itaque hinc inde libratis, videant Emi Patres, quid in casu respondendum sit.

RESOLUTIO. In plenariis Sacrae Congregationis Concilii comitis, habitis die 9 iunii 1923 in Palatio Apostolico Vaticano, proposito dubio: *An post Codicem iuris canonici ius optionis et electionis alternativae, sustineatur in casu*, Emi Patres responderi mandarunt: *Negative.*

Facta postmodum relatione SSmo Dño Nostro in audientia infrascripto S. Congregationis Subsecretario concessa, Sanctitas Sua datam resolutionem approbare et confirmare dignata est.

I. Bruno, *Subsecretarius.*

SACRA CONGREGATIO RITUUM

I

BELLICEN.

CANONIZATIONIS BEATI IOANNIS BAPTISTAE MARIAE VIANNEY, CONFESSORIS, PAROCHI VICI « ARS ».

SUPER DUBIO

An, et de quibus miraculis constet, post indultam a Sede Apostolica eidem Beato venerationem, in casu et ad effectum, de quo agitur?

Quantum utilis et quantum fructuosa iure merito sit existimanda Beati Ioannis Baptistae Mariae Vianney Canonizationis causa, facile perspiciet planeque sibi suasum habebit qui parumper attendat eumdem Beatum Ioannem Baptistam Mariam, per integros sui sacerdotii annos, qui tres supra quadraginta adnumerantur, obscuri cuiusdam oppidi fuisse Parochum; eumque in hoc perarduo non minus quam universo christiano populo saluberrimo explendo munere adeo fidelem Dei administrum eiusque dispensatorem iugiter constanterque, ad pretiosum usque eiusdem obitum, mirifice sese probavisse, ut, ipsius Dei et hominum iudicio, in tantam venerit nominis celebritatem, quantam suspiciunt et admirantur omnes, et quantam ostendit aperteque significat insignis sane atque conspicuus progressus, quem, per hodiernum apostolicum Decretum, facit sibique adquirit lectissima haec Causa.

Quid enim sit, quod sacri huius fori conditae exposcunt leges, ut qui iam Beatorum apud homines in Ecclesia militanti publicae venerationis fruuntur honoribus, in canonem Sanctorum referri postea queant, apposite inquirit Benedictus XIV, e proposito haec tradens: « Ut a Beatificatione « transitus fiat ad Canonizationem, retento semper argumento Causarum

« Confessorum, quae procedunt per viam non cultus ..., opus est, ut pro « obtinenda Canonizatione nova post indultam Beatificationem miracula « superveniant, et a sacra Congregatione et a Summo Pontifice examinentur « atque approbentur » (Lib. I, cap. XXV, n. 1). Quae vero causa sit, cur haec novorum miraculorum post Beatificationem accessio, discussio et approbatio exigantur, idem scite aperit Benedictus XIV, cum pergit sic scribere: *Ut novorum scilicet miraculorum interventu habeat Summus Pontifex nova Divinae voluntatis signa; cum a cultu tantum permisso et restricto, qualis est, qui in Beatificatione indulgetur, transitus fit ad cultum praeceptivum atque ad universam Ecclesiam extensum, cuiusmodi est ille, qui conceditur in Canonizatione* (Ibid). Quapropter *haec nova Divinae voluntatis signa*, iuxta Causae actorum vota, in hisce duabus praesto forent sanationibus, quas idcirco ipsis curae fuerat ad cognoscendum proponere. Haec tamen eorum assumptio, uti statim patet consideranti, duplici innititur, ut inquiunt, *supposito*, quorum unum in praevia situm est riteque peracta Beati invocatione; alterum autem in eo consistit, utrum hae binae, de quibus est sermo, sanationes veri nominis prodigio essent nec ne adsignandae. Sed enim, si primum, quod de invocatione est, probare, et clare et iuridice probare, nullius negotii et operis est; quandoquidem aegrotae ambae mulieres ad gloriosum Beati Ioannis Baptistae Mariae peregrinatae sunt sepulcrum, eoque desuper, aliis comitantibus, adstantibus eumdemque in finem preces fundentibus, praesentissimum ipsius Beati exorarunt expertaeque sunt patrocinium; non item vero de altero dicendum, quod circa utriusque secutae sanationis ingenium atque indolem, totum quantum est, versatur. Isto siquidem ex capite non paucae semel, bis ac tertio excitatae fuerunt difficultates, quae nihilominus, sicut ipsarum fert natura, illud, initae disceptationis decursu, secum attulerunt commodi, ut faciliorem atque planiorem redderent potestatem capiendi certam ac tutam iudicii deliberationem.

Evolventi namque studioseque perlustranti exhibiti Summarii tabulas non difficili constitit negotio, iuridicum praescriptoque legis consonum, cum de miraculis agitatur quaestio, utriusque facti suppetere fundamentum, quo una et altera regitur et sustentatur sanatio. Certum pariter factum est atque manifestum, utriusque facti elementa, prout iudicialibus enarrantur et describuntur in actis, probe inspecta et perpensa a viris in arte peritis, tanti ponderis tantique momenti existimata ab eisdem fuisse, ut communi concordique sententia persuasum illi habuerint sibi, sacraeque huius Congregationis Disceptatoribus apte simul atque valide suaserint quoque, sanationem utramque, quippe quae, duplici hac praedita qualitate, instantanea videlicet atque perfecta, organico ex morbo fuerat obtenta, ne-

quaquam viribus naturae contingere potuisse. Quod si quis, ad primam quod attinet sanationem, e tribus adlectis iudicialibus peritis videri fortasse potuerit minus aptis verbis suam exprompsisse sententiam, ex officio tamen rogatus, novam scriptionem exarandam ille curavit, qua, clariori usus sermone, si qua inopinate irrepserit, quamlibet e medio sustulit dissipavitque ambigendi et tergiversandi rationem.

Quibus igitur ex omnibus illud bono licet inferre iure, quod scilicet rem, quam demonstrandam assumpserant actores, eam, suo praeeunte experto sagacique Patrono, et multum, pro auctoritate, quae e credito promanat munere, iuvantibus lumenque admoventibus viris in arte peritis, ex officio accitis, iidem demonstrasse dicendi sunt actores. Binas quippe praehabitas de more Congregationes, antepraeparatoriam videlicet atque praeparatoriam, generalis subsecuta est Congregatio, quae, die quinta superioris mensis augusti, coram Sanctissimo Domino nostro Pio Papa XI coacta fuit. In qua a Reverendissimo Cardinali Antonio Vico, causae Relatore, sequens ad discutiendum propositum est Dubium: *An, et de quibus miraculis constet, post indultam a Sede Apostolica Beato Ioanni Baptistae Mariae Vianney venerationem, in casu et ad effectum, de quo agitur?* Singuli tum Reverendissimi Cardinales tum Patres Consultores proprias exposuerunt sententias, quas tamen Sanctissimus Dominus noster, intento laetoque prosequutus quum fuisset animo, mentem Suam aperire distulit, fervidis foederatisque interim fusis Deo precibus, praesidium ac lumen a Patre luminum impetraturus. Quumque supremam Suam sententiam patefacere postea statuisset, hodiernam designavit faustissimam diem, quippe quae sacra est Omnium Sanctorum solemnitati; ideoque, Divina Hostia ferventer oblata, ad Vaticanas Aedes arcessiri iussit Reverendissimum Cardinalem Antonium Vico, Episcopum Portuensem et S. Rufinae, sacrae rituum Congregationi Praefectum causaeque Relatorem, una cum R. P. Angelo Mariani, Fidei Promotore generali, meque insimul infrascripto Secretario, eisque adstantibus, solemniter pronuntiavit: *Constare de utroque proposito miraculo;* de primo nempe *instantaneae perfectaeque sanationis sororis a S. Eugenio, Congregationis S. Caroli, ab ulcere varicoso in laevo crure;* deque altero *instantaneae perfectaeque sanationis puellae Mathildis Rougeol a laryngite chronica tuberculari cum omnimoda vocis amissione.*

Hoc Decretum publici iuris fieri, et in acta sacrae rituum Congregationis referri mandavit Kalendis novembris anno MDCCCCXXIV.

✠ A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. ✠ S.

Alexander Verde, *Secretarius.*

II

TAURINEN.

BEATIFICATIONIS ET CANONIZATIONIS VEN. SERVI DEI IOSEPHI CAFASSO, SACERDOTIS SAECULARIS, COLLEGII ECCLESIASTICI TAURINENSIS MODERATORIS.

SUPER DUBIO

An, stante approbatione virtutum et duorum miraculorum, tuto procedi possit ad solemnem praefati venerabilis Servi Dei Beatificationem?

Quamvis hic, qui fere est in exitu, quartus supra sexagesimum recurrat annus, ex quo venerabilis Dei Famulus Iosephus Cafasso a mortali hac statione recessit, eius tamen memoria, quin temporis edacitate aliquid caperet detrimenti, viget immo et florescit in dies, praeclaris fota et roborata omnigenarum virtutum exemplis quae venerabilis Dei Servus post se reliquit, et eiusdem suffulta maximeque adhaerescens operibus, quae suos pergunt ferre et perennare fructus, eo pretiosiores, quo Dei provehendae gloriae aeternaeque procurandae hominum saluti maximopere conducunt.

Huc spectavit profecto insignis Taurinensis ecclesiae Pastor, cl. me. Augustinus Cardinalis Richelmy, cum, post inquisitionem, cui ordinaria potestate adornandae metropolitana in Curia manus admota fuerat, ad exitum perductam, muneris sui esse duxit, hanc alteram ad Romanum Pontificem dandam epistolam, ut causa Beatificationis Servi Dei Iosephi Cafasso suum apud Apostolicam Sedem sumeret exordium. « Due ragioni « sovra tutto – sic ille scribebat – mi spingono a rinnovare, come Pastore « della Chiesa Torinese, e come capo, sebbene indegno, della provincia « Subalpina, le preghiere già fatte in unione coi venerandi miei Confra- « telli, i Vescovi del Piemonte. – Il piissimo Giuseppe Cafasso appare oltre- « modo benemerito del Clero per avere saputo unire l'esercizio delle virtù « più eroiche, proprie dello stato ecclesiastico, ad una soavità singolarissima « di modi: Salesio novello egli ha resa amabile la santità; ed ha mostrato « facile, tanto colla parola, quanto coll'esempio, l'arduo cammino della « perfezione sacerdotale. In secondo luogo una specialissima riconoscenza « è dovuta dal Vescovo, dal Clero e dal popolo di questi luoghi al Servo « di Dio, sacerdote Giuseppe Cafasso; perchè, grazie al suo zelo indefesso, « ai suoi consigli sapientissimi, alle istruzioni da lui moltiplicate e sul « pergamo e sulla cattedra scolastica, si ebbe a riportare nel Piemonte

« una piena vittoria contro il Giansenismo e contro le infelici sue reliquie, « che pure fra noi avevano recato e minacciavano recare gravissimi danni » (*Summar. Addit.* sup. Caus. Introduct.).

Revera, quemadmodum in superiori super virtutibus iudicio facile videre fuit, venerabilis Iosephus, solidae sanaeque theologiae principiis enutritus, sancti Francisci Salesii suavitate excultus, sancti Alfonsi Mariae de Ligorio discretione munitus, et sancti Ignatii de Loyola zelo animarum armatus et incensus, illud, quo, per cunctos exactos in sacerdotio annos, iugiter constanterque spectavit, sine strepitu et rumore, silentibusque aridis inopportunisque scholasticis concertationibus, fauste feliciterque fuit consequutus; ut videlicet ab inferis excitatam Iansenistarum pestem eique vaferrimae sectae addictos Novatores a dilecta patria sua eiusque confinio arceret funditusque everteret; utque proinde illae, quae proscriptae illuc usque fuerant, sanctorum Francisci Salesii et Alfonsi Mariae de Ligorio revirescerent sibique debitum in honorem restituerentur doctrinae. En vitae Servi Dei opus, quod, sui tamquam vocationem, naviter sancteque persequutus quum ille fuerit: quumque omnia et singula, quae huiusce suae vocationis propria erant, officia et munera, mira constantia et fidelitate observaverit et custodiverit, apta atque idonea, hoc ipso, suppetunt et in promptu habentur elementa, quibus ipsum venerabilem Dei Servum Iosephum Cafasso heroicae virtutis gradum atque meritum fuisse adeptum solide non minus quam dilucide suadetur et probatur. Ita, apostolicum, abhinc triennium, prodiit Decretum, quo exercitae a venerabili Iosepho, tamquam heroica qualitate praeditae, probatae declarataeque fuerunt virtutes; atque huic apostolicum alterum nuper successit de duobus miraculis Decretum, a Deo, ipsius venerabilis Iosephi intercessione, patratis; eapropter quae pro *formali*, ut vocant, impetranda Beatificatione, iussu praescriptoque legis requirebantur, eadem adamussim servata fuisse constat.

Itaque in generalibus sacri huius Ordinis comitiis, quae die quinta mensis augusti huius vertentis anni, coram Ssmo Dño nostro Pio Papa XI celebrata sunt, proposito per Reverendissimum Cardinalem Caietanum Bisleti, causae Relatorem, Dubio: *An, stante approbatione virtutum et duorum miraculorum, tuto procedi possit ad solemnem venerabilis Servi Dei Iosephi Cafasso Beatificationem?* omnes, qui aderant, Reverendissimi Cardinales et Patres Consultores affirmativum dederunt responsum. Verumtamen Sanctissimus Dominus noster, omnibus studioso animo attentis, iuxta Summorum Pontificum consuetudinem, supremam sententiam Sibi prorogandam duxit, ut interea humilibus precibus hac de re exoraretur Deus, qui dum in Servis suis virtutes gignit, idem Ipse est, qui de publico

ipsorum in sua Ecclesia cultu, Ecclesiaeque nomine exhibendo, per Romanum Pontificem, suum in terris Vicarium, singulari providentia disponit. Quumque Sanctitas Sua mentem Suam postmodum manifestam facere statuisset, hodiernam selegit auspicatissimam diem, in qua tam festivo gaudio laetatur in Domino Ecclesia iucundissimum celebrans festum sub honore Sanctorum omnium, materna semper providaque erga Christi fideles, filios suos, sollicitudine permota. Uti namque consulto dataque opera edisserunt principes sacrae Liturgiae Doctores, eosque inter Gulielmus Durando, « institutum fuit hoc festum (*Omnium Sanctorum*) quatuor « de causis. Primo, propter praemissam templi (Pantheon) dedicationem. « Secundo, propter omissorum festorum suppletionem. Non enim, propter « ipsorum *multitudinem*, de omnibus specialiter festare valemus. Tertio, « propter negligentiarum in festis, quae celebramus, commissarum expia- « tionem. Et haec ratio tangitur in sermone, qui hac die in Ecclesia recita- « tur, ubi dicitur: " Decretum est, ut die ista omnium Sanctorum memoria « habeatur, ut quidquid humana fragilitas per ignorantiam aut negligen- « tiam, vel per occupationem rei saecularis, *in solemnitatibus Sanctorum*, « minus peregisset, in hac sancta observatione persolvatur „. Quarto, pro- « pter faciliorem orationum nostrarum impetrationem. Facilius enim quod « petimus, obtinebimus, si simul omnes intercedant pro nobis; quia impos- « sibile est multitudinem non exaudiri. Unde in oratione hodierna dici- « tur: Multiplicatis intercessoribus largiaris » (*Rationale divin. off.*, lib. VII, cap. 34). Concinit Bartholomaeus Gavanto, Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli Barnabitarum Praepositus generalis, suoque tempore clarissimus sacrae huius Congregationis Consultor, quippe qui vetusti documenti, cui nomen *Ordo Romanus*, haec venerandae antiquitatis pondere et maiestate referta exhibet verba: *In Kalend. Novembris per totum orbem plebs universa, sicut in die natali Domini, ad Ecclesiam in honorem Omnium Sanctorum ad Missarum solemnia convenire studeat, illud attendens, ut quidquid humana fragilitas per ignorantiam aut negligentiam in solemnitatibus ac vigiliis Sanctorum minus plene peregit, in hac observatione sancta solvatur* (*Thesaur. sacror. rituum*, de festis Sanctorum, mense Novemb., section. VII, cap. 13). Quocirca Beatissimus Pater, sacrosancto Missae sacrificio prius devotissime perlitato, ad Vaticanas Aedes arcessiri voluit Reverendissimos Cardinales Antonium Vico, Episcopum Portuensem et S. Rufinae, sacrae Rituum Congregationi Praefectum, et Caietanum Bisleti, causae Relatorem, una cum R. P. Angelo Mariani, Fidei Promotore generali, meque insimul infrascripto Secretario, eisque adstantibus, solemniter edixit: *Tuto procedi posse ad solemnem venerabilis Iosephi Cafasso Beatificationem.*

Hoc autem Decretum in vulgus edi, in acta sacrae rituum Congregationis inseri Litterasque Apostolicas in forma Brevis de Beatificationis solemnibus, ubi primum licuerit, in Basilica Vaticana celebrandis, expediri iussit Kalendis Novembris anno MDCCCCXXIV.

✠ A. CARD. VICO, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. ✠ S.

Alexander Verde, *Secretarius.*

SACRA CONGREGATIO PRO ECCLESIA ORIENTALI

PROVISIO ECCLESIAE

SSmus Dñus Noster Pius div. Prov. PP. XI decreto Sacrae Congregationis pro Ecclesia Orientali die 16 iulii 1924 cathedrali Ecclesiae Munkacsien. Ruthenorum praefecit R. D. Petrum Gebé, eiusdem Ecclesiae canonicum et Vicarium generalem.

ACTA TRIBUNALIUM

SACRA ROMANA ROTA

Citatio edictalis

NEAPOLITANA

NULLITATIS MATRIMONII (COLUCCI-MIGNATTI)

Cum ignoretur locus actualis commorationis Domini Caietani Mignatti, in causa rei conventi, eumdem citamus ad comparendum, per se vel per suum Procuratorem legitime constitutum, in sede Tribunalis S. R. Rotae (Roma, Via della Dataria, 94), die 29 novembris 1924, hora XI, ad concordandum de dubio disputando vel infrascripto subscribendum, et ad diem designandam pro causae definitione:

DUBIUM

An constet de matrimonii nullitate, in casu?

Ordinarii locorum, parochi, sacerdotes et fideles quicumque notitiam habentes de loco commorationis Dñi Caietani Mignatti curare debent ut de citatione hac edictali ipse commoneatur. *

Iulius Grazioli, *Ponens.*

L. ✠ S.

Ex Cancellaria Tribunalis S. R. Rotae, die 25 octobris 1924.

Ioannes Ladelci, *Notarius.*

* Étant inconnu le lieu de la demeure actuelle de Mr. Gaétan Mignatti, défendeur en cette cause, Nous le citons à comparaître, par propre personne ou par un procureur légitimement constitué, au siège du Tribunal de la S. Rote Romaine (Roma, via della Dataria, n. 94), le 29 de novembre 1924, à 11 heures, pour concorder ou souscrire le doute ci-dessous rapporté, et fixer le jour de la discussion de la cause devant la Rote.

Conste-t-il de la nullité du mariage dans le cas présent?

Les Ordinaires des lieux, les Curés, les prêtres, les fidèles ayant connaissance du lieu de la résidence du dit Mr. Gaétan Mignatti, devront, dans la mesure du possible, l'avertir de la présente citation.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

SACRA CONGREGAZIONE DEI RITI

Martedì 21 ottobre 1924, presso l'Emo e Rmo Signor Cardinale Vico, Ponente della Causa di Canonizzazione del Beato Pietro Canisio, Confessore, Sacerdote professo della Compagnia di Gesù, si è tenuta la Congregazione dei Sacri Riti *Antipreparataria*, per discutere il dubbio sopra due miracoli che si asseriscono da Dio operati per intercessione del medesimo Beato, i quali vengono proposti per la sua Canonizzazione.

TRIBUNALE DELLA SACRA ROMANA ROTA

Giovedì 16 ottobre, all'augusta presenza del Santo Padre, fu solennemente inaugurato l'anno giuridico, nella Sala del Trono del Palazzo Apostolico Vaticano, con l'intervento dei Signori Uditori, Ufficiali e Avvocati. In tale occasione il Pro-Decano, Monsignor Massimo Massimi, impetrata venia da Sua Santità, lesse il seguente indirizzo:

Beatissimo Padre,

« Chiudemmo il 20 agosto l'anno giuridico 1923-1924, nel quale furono decise dal Tribunale della Rota quarantotto cause, non computando in questo numero quelle giudicate dagli Uditori *ut Praelati*, e le numerose altre che, per transazione, o altrimenti, ebbero termine senza che si giungesse alla definitiva sentenza.

« Ora, passato il breve periodo delle vacanze, nell'inaugurare il nuovo anno giuridico, alla vista del grave lavoro che ci attende, l'animo è preso al solito da un senso di sgomento, che non deve fare maraviglia a chi si renda conto delle difficoltà, che presenta il nostro compito, e delle responsabilità, che ne incombono

« Difficoltà tecniche, maggiori di quelle che s'incontrano negli altri tribunali, sorgono dalla singolare natura della Rota, Tribunale di appello della S. Sede per le cause di tutto il mondo, e per ogni genere di cause. Giudici nel regno che non ha confini, vediamo alternarsi, alle cause più frequenti d'Italia e di Francia, quelle di tutte le altre parti di Europa e del mondo, con la varietà più grande. Ogni anno ci offrono materia di giudizio anche le terre delle Missioni, dalle regioni di Africa all'estremo Oriente. Similmente per gli argomenti: ora si discute di diritto civile e ora di diritto criminale; ora si tratta di cose spirituali, o annesse alle spirituali. Le stesse cause matrimoniali presentano questioni di diritto quanto mai diverse tra loro. Quindi la difficoltà di rendersi conto dei vari ambienti, per bene stimare il « fatto »; talvolta anche delle varie legislazioni, ove lo richieda la natura dell'argomento, per stabilire il « diritto ».

« D'altra parte, troppo giustamente preoccupa il pensare che la Rota giudica in nome dell'autorità suprema della Chiesa. È il Tribunale della S. Sede, del Romano Pontefice, cui ricorrono, pieni di fiducia, i fedeli da ogni parte del mondo. Perchè – come osservava S. Bernardo a Eugenio III – non era possibile al Papa *de mane usque ad vesperas litigantes audire*, fu necessario che Egli affidasse la cognizione delle cause ad altri. Ma i fedeli, rivolgendosi a noi, intendono rivolgersi al Sommo Pontefice. Quale dunque responsabilità sarebbe la nostra, se, per no-

stra colpa, fosse delusa la loro legittima e viva speranza di trovare verità e giustizia, ricorrendo a Roma!

« Sopra tutto grave è la cognizione delle cause matrimoniali, in cui si tratta di sì grande sacramento. Mentre giustizia vuole, e il bene delle anime esige, che si riconosca la nullità di un vincolo, che in realtà non esiste, risuona terribile, contro ogni fallace indulgenza, la voce ammonitrice di Cristo: *Quod Deus coniunxit, homo non separet!* Ora, nelle cause di ogni genere, se a volte la decisione si presenta facile, talvolta invece la convinzione del giudice non si forma se non a traverso lunghe meditazioni. Ma, nelle cause matrimoniali, tali ricerche e riflessioni preoccupano particolarmente, per l'importanza della cosa, il giudice, il quale, consapevole del suo ufficio, non voglia confondere con gli argomenti efficaci, i difettivi sillogismi, che ugualmente gli sono posti dinanzi.

« Nel giusto timore, il primo conforto ci viene dalla preghiera. Rendendoci conto di quanto facilmente possiamo essere tratti in inganno, siamo portati a chiedere l'aiuto dall'alto. Or ora invocavamo, ai piedi dell'altare, dopo la celebrazione degli ineffabili misteri, lo Spirito Creatore, che visitasse le nostre menti, e insieme levavamo lo sguardo alla bella immagine di quell'unica Sposa dello Spirito Santo, Madre del buon Consiglio, supplicando che c'impetrasse la grazia di non errare nelle nostre decisioni. E, tutte le volte che conveniamo a giudicare, preghiamo il medesimo divino Spirito, che venga a noi, e sia con noi, c'insegni ciò che dobbiamo fare, ci suggerisca il giusto, l'equo giudizio.

« Altro conforto è per noi presentarci, Beatissimo Padre, al Vostro Trono. Di là, donde ci viene la missione di giudicare, ci venga l'aiuto a giudicare bene. Ci sarebbe assai caro, prima di prendere le definitive decisioni, prostrarci ogni volta ai Vostri piedi. Ma quello che non possiamo fare le singole volte, facciamo ora al principio dell'anno giuridico. Per questo sopra tutto siamo qua venuti, per impetrare dalla Santità Vostra una benedizione speciale, come speciale è la missione che ci è stata affidata; una benedizione che ci ottenga ogni grazia, necessaria e opportuna, per la retta amministrazione della giustizia.

« Ma nè la preghiera allo Spirito Santo, nè l'invocata Benedizione Apostolica, possono o vogliono essere un aiuto alla negligenza o all'indegnità. Poco fa abbiamo rinnovato il giuramento di adempiere fedelmente il nostro dovere. Memori che, dopo aver giudicato gli altri, un giorno saremo giudicati noi, vogliamo intanto giudicare noi stessi, e tutto regolare in modo che, come diciamo nella nostra consueta orazione, *in futuro pro bene gestis consequamur praemia sempiterna*.

« Questi propositi, che ci sono suggeriti ogni anno dal senso del dovere, dal sacerdozio e dall'ufficio a noi commesso, questa volta si colorano di luce più viva per l'« Anno Santo », ormai imminente. La Vostra augusta parola, o Beatissimo Padre, che, nell'indire l'universale giubileo, ne ricordava la grandissima efficacia *in excitandos universe ad altiorem sanctitatis gradum animos*, vuole essere bene compresa da noi, così vicini al Vostro Trono. L'aspirazione alla santità ci aiuterà nell'arduo nostro compito. Ci farà pazienti nei disagi, più diligenti nello studio, entusiasti della verità e della giustizia. Terrà i nostri sguardi rivolti unicamente a Dio, che è tutto, messo da parte ogni umano riguardo, che è niente. Ci attirerà sempre più copiose le grazie di Cristo, Legislatore e Giudice supremo.

« Confermate, o Padre Santo, i nostri propositi con l'affettuosa Vostra Benedizione, che istantemente invochiamo. Scenda su di noi e su quanti, cooperando come Ufficiali ed Avvocati, all'amministrazione della giustizia nel Tribunale della Rota, dividono con noi, non solo le dure difficoltà, ma anche le gravi responsabilità ».

All'indirizzo di Monsignor Pro-Decano, Sua Santità si degnava rispondere, che si compiaceva di vedere l'anno giuridico della Rota santamente iniziato ai piedi dell'Altare e sotto lo sguardo della Madre del Buon Consiglio. Dava il benvenuto ai figli, adunati nella casa del Padre comune, dove sono molte mansioni, tra cui importantissima quella dell'amministrazione della giustizia.

Era soddisfatto nel sentire con quale senso della loro responsabilità gli Uditori si accingessero ai lavori del nuovo anno, essendo ciò di per se stesso una garanzia di felice riuscita. Confidassero che la preghiera da loro rivolta al divino Spirito, tanto cara al Cuore di Dio, sarebbe stata largamente esaudita. Guardassero anche al passato, al lavoro felicemente compiuto, e si animassero sperando che, perseverando l'aiuto di Dio, così sarebbe per l'avvenire. L'« Anno Santo » imminente era un pegno di speciali grazie, pure per l'amministrazione della giustizia che è santità, come la santità è giustizia.

Tornassero nondimeno con la mente al pensiero del giudizio di Dio. Chi ha il compito di giudicare, non può applicare al suo ufficio la regola « Non giudicate e non sarete giudicati », ma deve ripetere a se stesso: « Noi, che giudichiamo, saremo giudicati ».

Quanto alla Benedizione Apostolica, con particolare fiducia invocata, l'impartiva con effusione di animo, agli Uditori, agli Avvocati, agli Ufficiali della Rota, in pegno dei celesti favori.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Brevi Apostolici, il Santo Padre Pio XI, felicemente regnante, si è degnato di nominare:

Assistente al Soglio Pontificio:

22 giugno 1924. Monsig. Emanuele Vieira de Mattos, Arcivescovo di Braga.

Protonotario Apostolico ad instar participantium:

14 ottobre 1924. Monsig. Corrado Cerowski, dell'archidiocesi di Zagabria.

Prelati domestici di S. S.:

18 settembre 1924. Monsig. Terenzio Brady, della diocesi di Erie.
» » » Monsig. Edoardo Hasse, della medesima diocesi.
25 » » Monsig. Rocco Collaro, del patriarcato di Costantinopoli.
» » » Monsig. Francesco Longoni, dell'archidiocesi di Milano.
30 » » Monsig. Giovanni Tarquini, della diocesi di Veroli.
3 ottobre » Monsig. Domenico Gruero, dell'archidiocesi di Torino.
» » » Monsig. Angelo Callegari, della diocesi di Sarzana.
10 » » Monsig. Giuseppe Pietroforte, della prelatura *nullius* di Altamura.
» » » Monsig. Giacomo Tritto, della medesima prelatura.
16 » » Monsig. Giuseppe Vallero, dell'archidiocesi di Torino.
29 » » Monsig. Giuseppe Boni, della diocesi di Pavia.

ONORIFICENZE

Con Brevi Apostolici, il Santo Padre Pio XI, felicemente regnante, si è degnato di conferire:

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

13 settembre 1924. Al sig. Nicola **Brady**, dell'archidiocesi di New York.
20 » » Al sig. Léger **Sanschagrin**, della diocesi di Trois-Rivières.
15 ottobre » Al sig. conte Maurizio **Beau**regard, dell'archidiocesi di Parigi.
17 » » Al sig. cav. Enrico Belcourt, della diocesi di Arras.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe militare:

8 ottobre 1924. Al sig. colonnello conte Giovanni De la Taille (Francia).

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

13 novembre 1923. Al sig. Romano Kochanowski, della diocesi di Lodz.
» » » Al sig. Vladislao Adamski, della medesima diocesi.
» » » Al sig. Vladislao Wagner, della medesima diocesi.
» » » Al sig. Paolo Maciński, della medesima diocesi.
» » » Al sig. Adolfo John, della medesima diocesi.
20 maggio 1924. Al sig. dott. Angelo Boni, della diocesi di Pavia.
16 settembre » Al sig. avv. Giuseppe Loreta, dell'archidiocesi di Ravenna.
17 » » Al sig. Giuseppe Seep, della diocesi di Erie.
» » » Al sig. Guglielmo Hanley, della medesima diocesi.
» » » Al sig. Giacomo Agostino Farrell, della medesima diocesi.
20 » » Al sig. Beniamino Dumoulin, della diocesi di Trois-Rivières.
22 » » Al sig. Giuseppe Serrano Orozco, dell'archidiocesi di Guadalajara.
11 ottobre » Al sig. Roberto Pfaller, dell'archidiocesi di Bamberga.
14 » » Al sig. Hernand Behn, della diocesi di Avana, direttore della « International Telephone and Telegraph Corporation of New York ».
15 » » Al sig. Enrico Couturier (Francia).
» » » Al sig. Giulio Moisy (Francia).

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe militare:

30 settembre 1924. Al sig. Luigi Schutjes, della diocesi di Liegi.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

23 settembre 1924. Al sig. maestro Luigi Baronchelli, dell'archidiocesi di Milano.
» » » Al sig. Alessandro Morerio, della medesima archidiocesi.
» » » Al sig. Luigi Santambrogio, della medesima archidiocesi.

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMINE

Con biglietti di S. E. Rma Monsig. Maggiordomo, il Santo Padre Pio XI, felicemente regnante, si è degnato di nominare:

Camerieri Segreti Soprannumerari di S. S.:

25 settembre 1924. Monsig. Carlo Buttafava, dell'archidiocesi di Milano.
3 ottobre » Monsig. Francesco Liguori, dell'archidiocesi di Sorrento.
7 » » Monsig. Vincenzo Maesano, della diocesi di Acireale.
8 » » Monsig. Alessandro Darricades, della diocesi di Capo Haitiano.
13 » » Monsig. Orazio Antonio Vena, della diocesi di Castellaneta.
14 » » Monsig. Giuseppe Degener, della diocesi di Münster.
» » » Monsig. Cristoforo Kleyboldt, della medesima diocesi.
22 » » Monsig. Tommaso Jachimowicz. della diocesi di Sandomir.
» » » Monsig. Giuseppe Mączyński, della medesima diocesi.

Camerieri di Spada e Cappa Soprannumerari di S. S.:

8 ottobre 1924. Il sig. conte Federico Annoni, dell'archidiocesi di Milano.
» » » Il sig. Ferdinando Alvarez de la Campa, della diocesi di Barcellona.
» » » Il sig. marchese Luigi de Alós y Mateu, della medesima diocesi.
» » » Il sig. Ignazio de Llanza y de Montoliu, della medesima diocesi.
» » » Il sig. Luigi Dalmases y Olivar, della medesima diocesi.
» » » Il sig. Narciso Pla y Deniel, della medesima diocesi.
» » » Il sig. marchese Ignazio Pascual y Pons, della medesima diocesi.
22 » » Il sig. barone Arturo Reisky, della diocesi di Sandomir.

Camerieri d'onore in abito paonazzo di S. S.:

14 febbraio 1922. Monsig. Enrico Iasoni (Roma).
8 ottobre 1924. Monsig. Alfredo Pacini (Roma).
15 » » Monsig. Attilio Alai, della diocesi di Reggio Emilia.
22 » » Monsig. Domenico Sciskala, della diocesi di Sandomir.

NECROLOGIO

5 agosto 1924. Monsig. Marcellino Carlo Marty, Vescovo di Nimes.
12 settembre » Monsig. Raimondo Barbera y Boada, Vescovo di Palencia.
4 ottobre » Monsig. Vittore Carlo Quinton, Vescovo tit. di Laranda.
17 » » Monsig. Edoardo Duarte Silva, Arcivescovo tit. di Coni.
23 » » Monsig. Giacomo Laminne, Vescovo tit. di Usula.